

Wstęp

Cieszę się, że tyłu moich znakomitych kolegów zdecydowało się napisać wspomnienia z lat ich pracy z profesorem Krzysztofem Skubiszewskim – ministrem spraw zagranicznych w latach 1989–1993. Mam nadzieję, że dzięki naszym świadectwom ówczesne wyzwania staną się bardziej zrozumiałe i wyraziste. Naturalnie nasza książka w żadnym wypadku nie wyczerpuje tematu budowy podstaw polityki zagranicznej i służby dyplomatycznej demokratycznej Polski, która odzyskała suwerenność w 1989 roku. Zamieszczone w niej teksty dobrze oddają jednak atmosferę tamtych lat. Potwierdzają, że to, co dziś wydaje się niekiedy oczywiste i łatwe, na początku lat 90. ubiegłego wieku wcale oczywiste i łatwe nie było. Niektóre wspomnienia (np. ambasadora Andrzeja Ananicza) odsłaniają kulisy tak ważnych dokonań, jak wyprowadzenie wojsk radzieckich z Polski. Inne zabawnie pokazują, jak w pracy dyplomatycznej tamtych lat patos mieszał się z anegdotą. Wszystkie stanowią przykład postawy służby publicznej i pracy dla Kraju ponad partyjnymi czy politycznymi podziałami. Autorów wspomnień, mimo zróżnicowanych dróg życiowych i przygotowania zawodowego, łączyło z pewnością wtedy i łączy do dziś wielkie uznanie dla naszego ówczesnego szefa – profesora Krzysztofa Skubiszewskiego. Wszyscy jesteśmy dumni, że mogliśmy z nim pracować w czasach, gdy formowane były fundamenty polskiej polityki zagranicznej i dyplomacji. Tom obejmuje też tekst

wspomnieniowy Macieja Kozłowskiego o nieodżałowanym Kazimierzu Dziewanowskim – ambasadorze RP w Waszyngtonie w latach 1990–1993 – oraz biogramy naszych nieżyjących już kolegów – dyplomatów, którzy rozpoczęli pracę w MSZ za czasów ministra Krzysztofa Skubiszewskiego: Stanisława Komorowskiego, Tomasza Lisa i Roberta Mroziewicza. Książka ta nie powstałaby, gdyby nie życzliwość i wysiłek wielu osób. Chcę podziękować przede wszystkim autorom wspomnień za to, że zgodzili się wziąć udział w projekcie *Dyplomacja czasów przełomu*, rozpoczętym w Polskim Instytucie Dyplomacji im. Ignacego Jana Paderewskiego. Dziękuję osobom, które włączyły się także w prace związane ze zbieraniem wspomnień i opracowaniem ich w celu upublicznienia (początkowo na stronach internetowych instytutu). Podziękowania należą się zespołowi Polskiego Instytutu Dyplomacji oraz Pawłowi Dobrowolskiemu, który również zaangażował się w pracę nad tym tomem. Kontynuację projektu i doprowadzenie go do szczęśliwego końca zawdzięczamy z kolei Michałowi Komarowi, którego w pracach redakcyjnych wspierała Małgorzata Maruszkin. Cieszę się, że dzięki życzliwości profesora Piotra Skubiszewskiego w tomie znalazły się niepublikowane dotąd fragmenty rozmów z profesorem Krzysztofem Skubiszewskim. Serdeczne podziękowania składam Wydawnictwu Miejskiemu Poznania za podjęcie trudu wydania książki. Tom *Krzysztof Skubiszewski i dyplomacja czasów przełomu* dedykuję młodym dyplomatom – absolwentom Polskiego Instytutu Dyplomacji w latach 2012–2016.

Katarzyna Skórzyńska